

Skip lastet med sterke kvinneliv

Kunstner Marit Benthe Norheims kvinneskulpturer har nå også seilt inn mellom bokpermer.

SKIEN/AALBORG

Det er på mange måter en kunstbok, men det er først og fremst en bok med sterke og tankevekkende historier om livshistorien til 18 nålevende kvinner med røtter i 27 forskjellige land. Alle er over 70 år. Mari Benthens mor, Meta Norheim, er en av dem.

Tre seilende skulpturer
«Skibet er ladet med minder. Fortællinger om kvindeliv på tværs af grænser» gis ut av Aalborg Universitetsforlag. Boken er et samarbeid mellom billedkunstner Marit Bente Norheim, født i Bø, oppvokst i Skien og bosatt i Hjørring i Danmark og professor i sosiologi og kjønnsforskning ved Aalborg Universitet, Ann-Dorte Christensen.

Rammen for boken er Norheims kunstverk Life-boats, tre seilende skulpturer. De ble sjøsatt 18. juni 2016. Den tredje av disse heter «Mit skib er lastet med minder – den aldrende».

Levd i forskjellige kulturer

«den aldrende» viser en kvinne flytende på magen, bakdelen er kahytt og på ryggen bærer hun 19 gallionsfigurer. En av disse er helt «naken», den skal «kles» og skapes i de havner den besøker.

Felles for de eldre kvinne-stemmene som forteller i boken, er at de har oppholdt seg i forskjellige kulturer, frivillig eller rett og slett for å overleve. Det handler om individuell styrke, smerte, lengsel og kjærlighet. Men like mye om endringer i samfunnet med flukt, migrasjon og møter med nye kulturer.

Sendte barna til havs

Tran Thi Hoa ble født i Nord-Vietnam. Da hun var 17 år måtte familien flykte til Saigon i Sør-Vietnam. Hoa fikk 13 barn selv. Da Vietnam gikk aktivt inn i krigen i Kambodsja, ble det bestemt at gutter og unge menn skulle delta. Mange forsøkte å sende sine barn ut av landet. Tran og hennes mann fikk ut ti av sine, fra 1978 til 1981. De ble samlet igjen i 1987. Tran og mannen kom til sikkerhet og et liv i Danmark.

– Jeg velger å portrettere Tran Thi Hoa med store deler av krop-

pen som en båtform, som jo samtidig har form som et skjold. Der er alle de 13 barn hun har født – og sendt ut på havet som båtflyktninger. Hun blir dermed også beskytter og gallionsfigur for sitt eget fartøy, skriver Marit Benthe Norheim i boken om skulpturen av Tran Thi Hoa.

Fra Vrådalen via India til Zambia

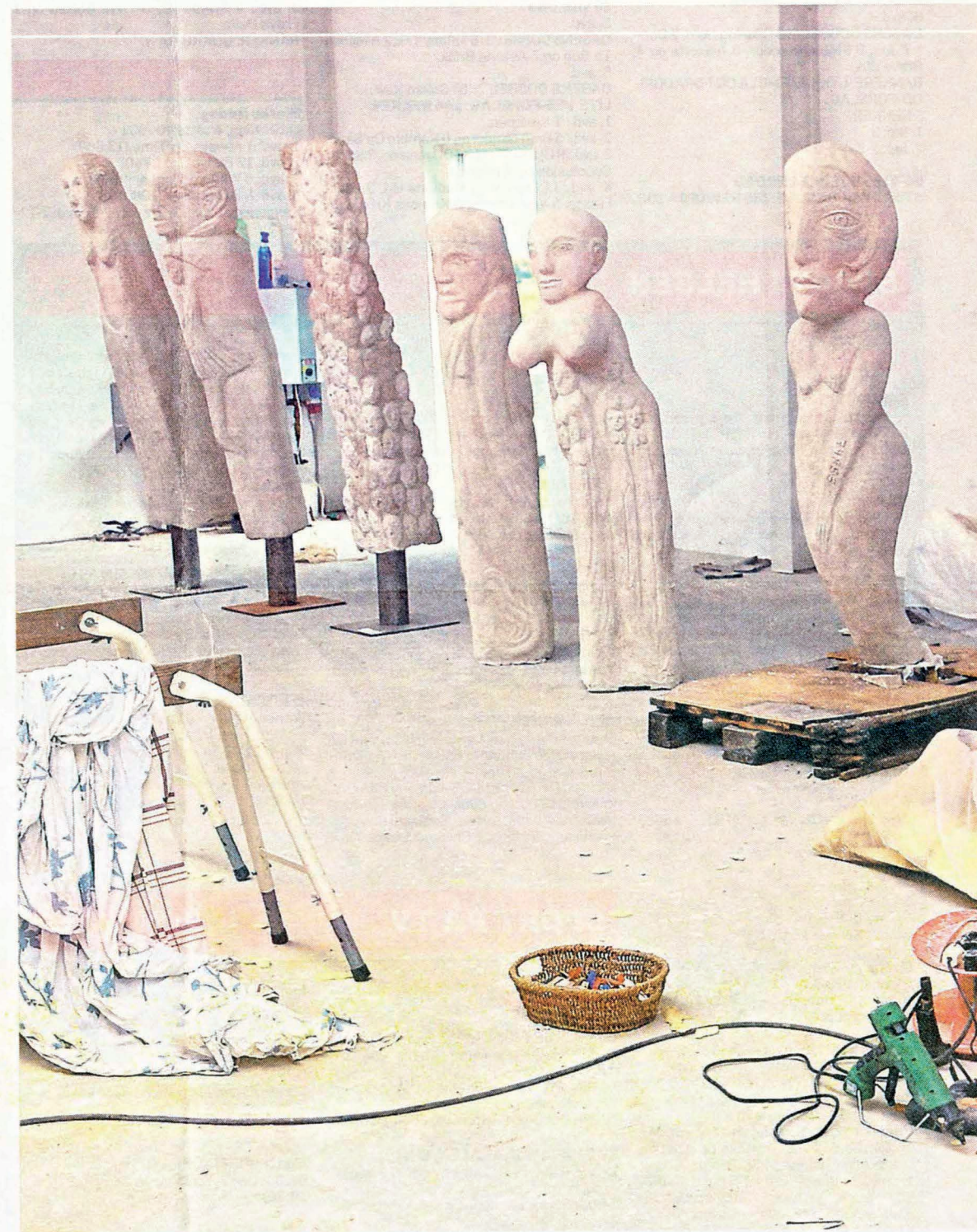
Meta Norheim ble født i Vrådalen, i en familie med kunstnere, bønder og lærere. Far drev slektsgården, mor var rosebilder. Hun døde i barsel da Meta ble født. Faren ivaretok ikke bare forsørgerrollen for Meta og hennes eldre bror, han styrket dem også intellektuelt og kulturelt. Meta gikk Kunsthåndverkskolen, hvor hun møtte sin ektemann Palmer Norheim. Han jobbet mye i utlandet, og i første periode bodde de i Iran og India. Deretter ble det tjue år i Norge for at de tre døtrene skulle gå på norsk skole, og for at Meta skulle ta seg av sin aldrende far. Så dro Meta og Palmer ut igjen, to år i Botswana og to år i Zambia. Det er ikke stedene som har betydd mest, men relasjonene til menneskene hun har møtt. Meta har hele tiden malt, ikke mennesker, men sporene mennesker setter. Alle de tre døtrene er blitt kunstnere, livsvalg Meta har støttet.

– I min mors skulpturportrett, har hun oss tre døtre plassert under hennes beskyttende bryster. Vi har hver våre respektive barn hengende på våre kropp. Som et slektstre. Mormor døde da min mor ble født. På den andre siden er mormors dekorative mønstre, som er det vi kjenner henne gjennom, og som ender ut i min mors enkle male-riske former, skriver Marit Benthe Norheim om skulpturen.

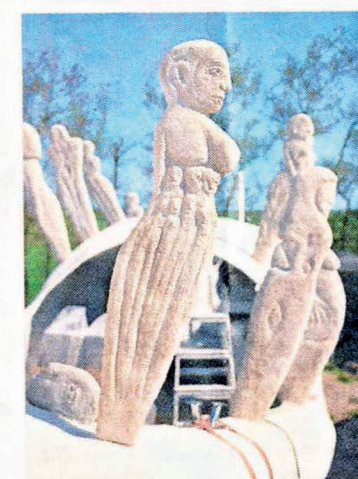
Skulpturer i Skien også

Marit Benthe Norheim utdannet seg i Bergen, reiste ett år i Europa, studerte Master of Arts i skulptur i London fra 1984 til 1987 og ble boende der til 1995. Året etter bosatte hun seg i Danmark med sin danske ektemann, billedhoggeren Claus Ørntoft. Hjemme i Skien har hun også etterlatt seg sterke damer. Først skapte hun «Damer i blest», skulpturene rundt Union/Norske skogs renseanlegg på Smie-øya og den sju meter høye Rottejomfruen på Bakkestranda. Den ble laget i samarbeid med 2300 barn og avduket på Henrik Ibsens fødselsdag 20. mars 2006.

– Helge Ottesen
helge.ottesen@varden.no

UNDER ARBEID: Marit Benthe Norheim hjemme i verkstedet i Hjørring, Danmark. Her arbeider hun med skulpturen

META NORHEIM: Mor Meta med sine tre døtre ved sitt bryst.

MOR OG DØTRE: Samlet i Skien da Meta fylte 80 i 2014. F.v. Gita Synnøve, Marit Benthe, Meta og Turid. Alle kunstnere. FOTO: TORE ØYVIND MOEN

Netflix med ny versjon av «Grevinnen og hovmesteren»

STOCKHOLM Netflix har gjort en nyinnspilling av slitesterke «Grevinnen og hovmesteren».

Strømmingstjenestens versjon er proppet så full av referanser til serier som «House of Cards» og «Narcos» at den mest påminner

om en reklamefilm, men er likevel tro mot originalen, skriver nyhetsbyrået TT.

Så spørs det om det faller i smak hos det norske publikum. Å se hovmesteren James skjenke seg snydens full, er blitt en norsk

juletradisjon. Rundt 1,4 millioner nordmenn ladet i år opp til julen med å se «Kvelden før kvelden» der sketsjen vises, melder NRK. Sketsjen med hovmesteren og Miss Sophie har vært vist på NRK hver lillejulaften siden 1980. TV-

sketsjen ble først produsert som det sveitsiske bidraget til Montreuxfestivalen i 1963. Den vises også i blant annet Finland, Tyskland, Estland, Færøyene, Østerrike, Sør-Afrika og Australia, men da på nyttårsaften. (NTB)

kvinneliv

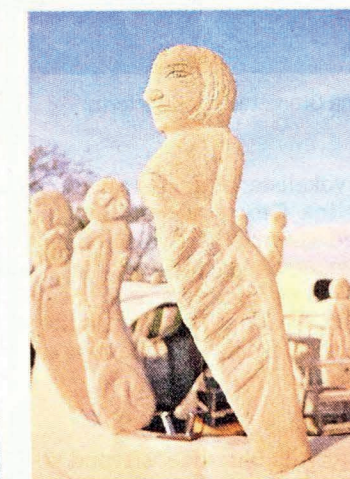

til outsideren, feministen og den religiøse forkynneren June Boyce-Tillman.

ALLE FOTO: CLAUD ØRNTOFT

«DEN ALDRENDE»: Til havs med skulpturene på plass. Life-Boats-ene er støpt i betong, er CE sertifisert og kan seile etter alle sjøfartsregler.

Vietnam: Tran Thi Hoas barn ble båtflyktninger.

SOLISTER: Dirigent Kjell Arvid Polsrød med de tre solistene, f.v. Silje Vatne Heggem, Arild Bakke og Andreas Hoff. FOTO: ARVE MOEN

Spiller inn nytt år for niende gang

Wien har sine philharmonikere, men Bamble har sitt musikkorps. Begge spiller inn det nye året.

BAMBLE

Sistnevnte inviterer til Sentrumsgården i Langesund om ettermiddagen 14. januar. Da er det duket for den niende utgaven av korpsets nyttårskonsert. Dette er min tredje konsert som jeg dirigerer og jeg gleder meg like mye til denne som til den første, forteller Kjell Arvid Polsrød.

Debutant

Konserten har tre solister og mens Arild Bakke og Andreas Hoff har vært med i en rekke tidligere konserttrupper, er det første gangen fram en debutant. Det er mezzosopranen Silje Vatne Heggem.

– Silje er en lokal stjerne fra Stathelle og dermed er det hyggelig å kunne konstatere at vi denne gangen for første gang

har med en solist fra Bamble, sier Polsrød.

Selv om han skuler til nyttårskonserten fra Wien ønsker ikke Polsrød å være en kopi av den konserten som hvert år samler de musikkinteresserte i Østerrikes hovedstad.

Rutinerte solister

– Repertoaret blir selvsagt både sprudlende og variert. Vi har en blanding av wiener-melodier, men de to herrene skal også gjøre en musikal-låt hver.

– Det er alltid litt spennende hvordan solistene og korps fungerer sammen, men med Andreas som har vært med alle gangene og Arild, som står foran sin tredje nyttårskonsert, har jeg ingen bekymringer. 14. januar er en dato som folk i Bamble har satt en ring rundt. Foreløpig har vi solgt rundt 100 billetter av de rundt 350 som får plass i Sentrumsgården, sier Kjell Arvid Polsrød.

– Arve Moen
arve.moen@varden.no

TRADISJON: Bamble musikkorps årlige nyttårskonsert i Sentrumsgården er blitt en tradisjon. Her fra 2014. FOTO: HANNE FINDAL